

Studentguide

for deg som tar UVEXFAC

Høst 2017

Innhold:

Forord.....	4
1. På vei inn i den akademiske verden	5
1.1. Hvordan delta i den faglige samtalen?.....	5
1.2. Redegjørelse og drøfting	5
2. Sammendrag - obligatorisk arbeidskrav ved UVEXFAC.....	6
2.1. Hvordan tolke en tekst?	6
2.2. Kildehenvisninger	7
2.3. Hva er godt nok for å levere?	8
2.4. Hva skal jeg med veiledningen?	8
3. Hvordan forberede seg til eksamen?	9
3.1. Lag tankekart og disposisjoner!	9
3.2. Generelt om oppbyggingen av en akademisk tekst.....	10
3.2.1. Innledning.....	11
3.2.2. Hoveddel	11
3.2.3. Avslutning.....	13
4. Tips for videre lesing	14

Forord

Når du leser dette heftet, er det sannsynligvis fordi du er i ferd med å ta emnet *Examen Facultatum – utdanningsvitenskapelig variant* (UVEXFAC) som del av bachelorstudiet ditt i pedagogikk eller spesialpedagogikk. Emnet UVEXFAC er obligatorisk del av førsteåret på begge studieprogram, og vil gi deg som student innføring i faglige diskusjoner og grunnlagsspørsmål innenfor pedagogikkfaget med vekt på historiske og filosofiske problemstillinger. Det legges særlig vekt på akademiske arbeidsmetoder som tekstlesing, diskusjon, skriving og refleksjon. Det vil også være dette som testes ved eksamen.

Eksamen i UVEXFAC består av en fire timers skriftlig eksamen. Oppgaven vil innebære at du bes å redegjøre for og drøfte visse temaer eller teorier fra pensum. Redegjørelse og drøfting er typiske kjennetegn ved akademisk fremstillinger. Denne måten å ordlegge seg på kan virke litt fremmed for mange i starten, særlig når man er ny i et fagfelt. Det å øve seg på dette, både muntlig og skriftlig, underveis i semesteret vil derfor være nyttig. Dette vil du blant annet få mulighet til gjennom arbeidet med det obligatoriske arbeidskravet samt ved å delta aktivt i de studentledete seminarene/kollokviegruppene som vil gå parallelt med forelesningene. Som student ved UVEXFAC vil du få tilbud om å følge disse på starten av semesteret. Det er også mulig å ta UVEXFAC som selvstudium dersom du ønsker å jobbe på egenhånd. Det anbefales imidlertid på det sterkeste å velge seminarvarianten, særlig hvis du er relativt fersk til pedagogikkfaget eller academia. Ved å delta på seminar/kollokviegruppe vil du møte en viderekommen student som vil lede deg og en gruppe av dine medstudenter i gang med arbeidet med faget og hjelpe deg i gang med å utvikle gode studiestrategier. Å følge seminar/kollokviegruppe forplikter ved at det krever aktiv innsats fra deg gjennom de ukene seminaret varer. Til gjengjeld vil du få konkrete arbeidsoppgaver omhandlende pensumlitteraturen, få mulighet til å diskutere det faglige innholdet med medstudenter og ikke minst få tips og veiledning i arbeidet med det obligatoriske arbeidskravet og hvordan du kan forberede deg til eksamen.

Uansett hvilken variant du velger, vil du også finne mange gode tips i denne studentguiden om hva slags arbeid som forventes av deg som student ved UVEXFAC. Du vil også finne en generell beskrivelse av hva som kjennetegner en akademisk tekst. Dette er nyttig å vite når du skal forberede deg til eksamen, når du skal skrive oppgaver ved senere innleveringer. Skriv guiden ut og bruk og bruk den aktivt mens du studerer!

God lesing, og lykke til!

Elin Rødahl Lie og Ørjan Flygt Landfald

1. På vei inn i den akademiske verden

Når du nå har tatt fatt på første semester i bachelorgraden i Pedagogikk eller Spesialpedagogikk har du ikke bare startet på et utdanningsløp. Du har også startet på en reise inn i den akademiske verden. Hva vil det si? Hva kjennetegner en akademiker? Som akademiker er du nysgjerrig og åpen for nye ideer, men også kritisk vurderende og belest. Du er faglig oppdatert på ditt felt og bør kunne gi uttrykk for en begrunnet mening og delta i diskusjoner på en balansert og opplyst måte. Hva innebærer dette? Å diskutere hører med til dagligtalen og er noe alle har erfaring med fra før. Kanskje har du opplevd at familien en dag vært uenig om hva dere skulle ha til middag, eller at vennegjengen har havnet i en diskusjon fordi dere har hatt ulike synspunkter på hvorvidt man bør ha karakterer eller ikke i skolen. I slike situasjoner har du gjerne tatt utgangspunkt i deg selv og dine oppfatninger når du har argumentert for ditt syn på saken, for eksempel at du synes lasagne er bedre enn taco eller at du personlig opplevde det motiverende å få karakterevurdering på dine arbeider i skolen. En slik form for argumentasjon er absolutt holdbar i dagligtalen, men i en faglig diskusjon vil det ikke være det. Hvorfor ikke? Hvordan argumentere på en *faglig* måte?

1.1. Hvordan delta i den faglige samtalen?

Akademiske fremstillinger er av en sjanger som skiller seg fra de man er vant med fra dagligtalen og fra skolen. Dette gjelder både muntlige og skriftlige fremstillinger. En viktig forskjell, som kan virke litt fremmed for ferske studenter, er at man skiller mellom det «å synse» og det å gi en faglig fundert vurdering av noe. Som i skolen etterstrebtes selvstendighet og kreativitet. Men å vise selvstendighet i akademiske fremstillinger innebærer ikke at du diskuterer en gitt problemstilling i lys av dine egne erfaringer og generelle «livsvisdom» sånn som man gjerne gjør i stiler på skolen og i dagligtalen. Snarere forventes det at du som fagperson tar i bruk faglig dokumentert kunnskap og teori når du diskuterer ulike problemstillinger. Din evne til å gjøre dette på en selvstendig og kanskje også kreativ måte, vitner om din faglige selvstendighet. For å si det litt enklere: Dine personlige meninger er altså ikke irrelevante, men du må passe på at du gir dem faglig forankring før du presenterer dem! Dette får du ved å **redegjøre** for eksisterende faglige perspektiver og teorier som er relevante for den aktuelle problemstillingen *før* du gir din vurdering. I starten kan dette kanskje virke som en unødvendig tvangstrøye. Mange pedagogiske problemstillinger har man jo gjerne synspunkter på fra før man begynte å studere faget. Men etterhvert som du opparbeider deg mer og mer kjennskap til ulike pedagogiskfaglige perspektiver vil du trolig se at denne måten å diskutere på er svært nyttig fordi den samtidig gir et faglig fellesskap og repertoar. Det er dette fellesskapet du som student er på vei inn i, og det er dette repertoaret du er i ferd med å tilegne deg.

1.2. Redegjørelse og drøfting

Kort fortalt innebærer det å **redegjøre** og gjenfortelle, mens det å **drøfte** betyr og diskutere. Når du som student gis en oppgave, for eksempel eksamensoppgaven ved UVEXFAC, vil du

gjærne bli bedt om å redegjøre for aktuelle deler av pensum for deretter og drøfte en gitt problemstilling. Ofte presiseres det at du skal drøfte problemstillingen i lys av den allerede redegjorte fagkunnskapen. Dette understreker at det er en faglig besvarelse man er ute etter, altså en besvarelse hvor du ikke bare gis uttrykk for din personlige mening men hvor du underbygger med faglige teorier og perspektiver gjennom å redegjøre for disse før du drøfter. Når du leser et pensum, for eksempel pensum på UVEXFAC, vil du se at den fagkunnskap du leser ikke er entydig. Ulike kilder vil gi ulike vinklinger og perspektiver på samme sak, tema eller fenomen. Dett bør du merke deg. For dette gir grunnlag for å drøfte. Å drøfte innebærer i praksis å undersøke likheter (enigheter) og ulikheter (uenigheter) ved eksisterende teorier og perspektiver, og å vurdere disse i lys av den problemstillingen du arbeider med. Når du har undersøkt problemstillingen på denne måten, altså i lys av eksisterende kunnskap, vil du være i stand til å gi en faglig fundert vurdering av hvilken teori eller perspektiv som virker mest fornuftig etter ditt syn. Da deltar du i den faglige samtalen!

2. Sammendrag - obligatorisk arbeidskrav ved UVEXFAC

Som student ved UVEXFAC må du levere inn et **obligatorisk arbeidskrav** (oblig.) til gitt frist før du kan ta eksamen. Høsten 2017 innebærer den obligatoriske oppgaven å skrive et **sammendrag** over følgende pensumtekst:

Key, E. (2006). Fra barnets århundre. I: Kroksmark, T. (2006). Den tidløse pedagogikken (s. 258-265). Bergen: Fagbokforlaget

Et sammendrag er kort og godt en oppsummering av en tekst. Det at du blir bedt om å skrive et sammendrag som obligatorisk arbeidskrav er ikke tilfeldig. Å skrive sammendrag er en god studiestrategi fordi du da virkelig må jobbe med å tolke og forstå teksten du leser i tillegg til at du får øvd deg på å ordlegge deg faglig med egne ord. Når du blir bedt om å skrive et sammendrag er det særlig to ting det er viktig å huske på: Det første er at det å skrive et sammendrag innebærer at du skal redegjøre for **det viktigste** ved teksten, altså det viktigste du mener forfatteren vil si med teksten sin. Avhengig av hvor lang teksten er vil du dermed måtte gjøre et utvelgelsesarbeid. Et sammendrag vil alltid være kortere enn originalteksten. Et annet viktig poeng er at du alltid skal redegjøre ved bruk av **dine egne ord**. For å få til dette er du nødt til å forstå innholdet i teksten du referer så bra at du vil være i stand til gjenfortelle med egne ord. Dette forutsetter at du ikke bare leser raskt gjennom teksten du skal referere, men at du gjør en innsats med faktisk å tolke den.

2.1. Hvordan tolke en tekst?

Når man skal skrive et sammendrag av en tekst forutsetter det at du har forstått teksten godt. Det forutsetter at du har gjort et arbeid med å tolke teksten. Nedenfor følger noen spørsmål det kan være lurt å stille deg selv når du jobber med å tolke en tekst:

1. Hva vil forfatteren si med teksten, hva er forfatterens hovedbudskap?
 - Se etter forfatterens problemstilling eller formål med teksten, og hvorvidt hun kommer med noen konklusjon. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Er det andre poeng forfatteren har som du synes det er viktig å få med i referatet?
 - Se etter poeng som ikke umiddelbart er knyttet til problemstillingen.
3. Hvilke begreper fremstår som er sentrale, og hvordan forstås de?
 - Se etter om det er begreper som gjentas stadig eller som ser ut til å gis en bestemt vekt av forfatteren.
4. Er teksten bygget opp på en spesiell måte?
 - Se etter filosofiske og praktiske argumenter.

Ta gjerne utgangspunkt i å besvare disse spørsmålene når du skriver sammendraget. Det vil hjelpe deg godt i gang med å skrive sammendraget.

2.2. Kildehenvisninger

Som ved alle andre akademiske tekster er det viktig at du i det obligatoriske arbeidskravet har med kildehenvisninger. Særlig er dette viktig dersom du ikke kun anvender den teksten du skal skrive referat om, men også anvender andre kilder. Når du skal skrive et sammendrag over en *primærtekst*, som jo oppgaven H17 omhandler, kunne det for eksempel være relevant å anvende en *sekundærtekst*, altså en tekst som også omhandler den teksten du behandler). En annen relevant kilde når man skriver et sammendrag kunne kanskje være å anvende en *historietekst*, altså en tekst som kanskje kunne si noe for deg relevant om tidspunktet for når din tekst ble skrevet. Også selv om du skulle velge kun å forholde deg til teksten du skal skrive referat om og din tolkning av denne, er det viktig at du har med korrekt kildehenvisning slik at det er klinkende klart også for en leser som ikke har oppgaven du har fått å besvare for hånd hvilken tekst du skriver om. Det er dessuten utrolig nyttig til senere at du allerede nå øver på å føre inn kilder!

Verdt å vite: Generelt er det et viktig kjennetegn ved akademiske tekster er at alt stoff du henter fra faglitteraturen eller andre steder skal henvises til med korrekte **kildehenvisninger**. En tommelfingerregel du kan lære deg allerede nå er at all redegjørelse du lager skal ha en referanse første gang den nevnes. Tenk også på at du må markere tydelig for leseren både når redegjørelsen starter og når den slutter. Dette kan du for eksempel gjøre ved å innlede redegjørelsen med: «I følge den norske pedagogen Edvard Befring... bla bla...» i tillegg til at du avslutter redegjørelsen med en henvisning: (Befring, 2014, s. 14). I tillegg til referanser i den løpende teksten, skal du ha en **litteraturliste** etter oppgaven hvor du viser til hvilke bøker og artikler du har benyttet deg av i oppgaven. Se semestersiden for link til gjeldende referansemal (APA6th).

NB! Lær deg gjerne først som sist: Å inkludere kildehenvisninger er et veldig viktig redelighetsprinsipp i academia. Det og unnlate å oppgi kilder kan få alvorlige konsekvenser ved at du kan bli anklaget for forsøk på fusk!

2.3. Hva er godt nok for å levere?

Når du er ny til et studium, er det vanskelig å vite hva som faktisk forventes av deg når du skal levere inn din første oppgave. Nedenfor følger en liste over hvilke sjekkpunkter som forventes tilfredsstilt ved vurderingen av besvarelsen din:

1. At oppgaven besvares
2. At teksten har en faglig logisk oppbygging/struktur
3. At teksten er faglig holdbar
4. At referansehenvisninger og litteraturliste er på plass
5. At formelle krav er på plass

Når disse punktene er fremstilt for deg, vit at de som vurderer teksten din samtidig er klar over at du som fersk student er midt i en prosess for å lære deg et nytt «håndverk», som jo akademisk oppgaveskriving må sies å være. Dette vil det tas hensyn til i vurderingen av det obligatoriske arbeidskravet. Det forventes imidlertid at du har gjort en **skikkelig innsats** så godt du kan! Slurv og latskap legges godt merke til og vil ikke være godt nok. At du gjør en skikkelig innsats i arbeidet med det obligatoriske arbeidskravet vil du dessuten tjene på selv også. Selv om teksten din kanskje var god nok for levering i denne omgang og du faktisk får den godkjent, er det obligatoriske arbeidskravet ikke bare er ment å være en formalitet som må godkjennes for at du skal få gå opp til eksamen. Hensikten med at du blir bedt om å skrive et sammendrag over en gitt tekst er også fordi vi ønsker å hjelpe deg i gang med å utvikle dine akademiske lese- og skriveferdigheter. For ytterligere å hjelpe deg i gang med dette vil du dessuten ikke bare få vurdert teksten din som godkjent eller ikke godkjent. Du vil faktisk også få en **skriftlig tilbakemelding** på teksten din form av en veiledning for hvordan du kan videreutvikle teksten. Dette er et tilbud du bør benytte deg av!

2.4. Hva skal jeg med veiledningen?

En uke etter at du har levert inn arbeidskravet vil du få en skriftlig tilbakemelding på besvarelsen din av en veileder. Studenter som følger seminar/kollokviegruppe vil få en litt mer utfyllende tilbakemelding enn studenter som tar selvstudium. I begge tilfeller vil imidlertid tilbakemeldingen guide deg videre når det gjelder utvikling av dine akademiske lese- og skriveferdigheter. Veilederen vil fortelle deg hva som er bra ved teksten din og hva du trenger å jobbe mer med. Hun vil ikke være «norsklærer» og rette på språket ditt (om du trenger, få derfor gjerne en medstudent eller annen person til å lese gjennom teksten din før du leverer om du trenger det), men vil gi deg tilbakemelding på hvordan du ser ut til å mestre det faglige arbeidet. Et slikt veiledningstilbud er svært eksklusivt, så dette bør du benytte deg av! Det gjør du, for det første, ved at du leverer inn en så bra og gjennomarbeidet tekst som du er i stand til. På den måten vil veilederen få et mest mulig korrekt bilde som mulig av hva du faktisk mestrer, hvilket igjen vil gi deg best mulig og mest mulig skreddersydde råd til hvordan du bør jobbe videre. For det andre anbefaler vi at du jobber videre med teksten din i tråd med rådene. Ikke bare vil du lære masse av å gå gjennom teksten din med nye øyne og gjøre den så bra som mulig. Et slikt videreutviklingsarbeid vil også ha stor overføringsverdi og være svært nyttig når du skal gå i

gang med å lese og tolke resten av pensum samt forberede deg til eksamen. Å jobbe videre med veiledningen du får krever litt innsats fra deg, men du vil lære veldig mye av det! Tilbakemeldingen fra veileder kan også gjerne være et godt utgangspunkt for gruppearbeid, enten i seminaret eller i en kollokviegruppe. Du vil lære mye av diskutere både veiledningen og skrivningen din med medstudenter, og også ved å lese og respondere på medstudenters skriving.

Tips: Skulle du oppleve å få en tilbakemelding fra veileder hvor det er noe du ikke forstår, ta med oppgaven og spørsmålene dine på åpen drop-in veiledning (se tider for dette på semestersiden).

3. Hvordan forberede seg til eksamen?

UVEXFAC vil som alt nevnt gi deg som student innføring i faglige diskusjoner og grunnlagsspørsmål innenfor pedagogikkfaget med vekt på historiske og filosofiske problemstillinger. Særlig legges det vekt på akademiske arbeidsmetoder som tekstlesing, diskusjon, skriving og refleksjon, og det er også dette som testes ved eksamen. I en god eksamensbesvarelse på UVEXFAC viser du at du har innsikt og oversikt over pensumlitteraturen, at du ser sammenhenger og er i stand til å sammenligne ulike perspektiver og teorier, og gjerne også at du tar stilling til dem.

3.1. Lag tankekart og disposisjoner!

Den beste måten å få innsikt og oversikt over pensumlitteraturen er at du raskt kommer i gang med å jobbe med å lese og tolke tekstene. Dette er et arbeid som vil ta tid, så du vil trolig trenger hele semesteret på å komme gjennom pensumlitteraturen. Ta notater underveis, både når du leser og når du diskuterer med medstudenter. Du husker gjerne bedre det du har notert, samt at det er nyttig å ha med seg når eksamensdatoen nærmer seg og du trenger å jobbe for å få oversikt over alt du har lært. Et lurt tips for å sortere kunnskapen er å lage **tankekart**. Ta et blankt ark og noter ned de ulike forfatterne, teoriene og perspektivene du har lest. Når du får det ned på et papir blir det synligere for deg hva du har lært og hva du må ha oversikt over. Trekk gjerne også linjer mellom ulike perspektiver på samme fenomen, eller andre steder hvor du ser at det er sammenligningsmuligheter. På denne måten vil du på forhånd ha tenkt gjennom mulige drøftinger før du sitter i eksamenslokalet. Å lage tankekart er en fin øvelse å gjøre sammen med medstudenter!

En annen nyttig måte du kan forberede deg på eksamen når denne nærmer seg, er at du øver deg på å lage utkast til **disposisjoner** over mulige besvarelser på tidligere gitte eksamensoppgaver. Når du sitter på eksamen har du fire timer foran deg til å besvare oppgaven du har fått utdelt. Denne tiden bør du utnytte så godt som mulig. Det første du bør gjøre er å lese oppgaveteksten nøye, gjerne flere ganger, slik at du har helt klart for deg hva oppgaven ber deg gjøre. Deretter bør du sette av litt tid til å lage en disposisjon over

besvarelsen din før du begynner å skrive. Dette vil for det første hjelpe deg å lage en velstrukturert oppgave, og for det andre vil det gi deg bedre kontroll på tiden. Start gjerne med å tenke oppgavens form, altså innledning, hoveddel og avslutning. Videre må du nå stille deg spørsmål hva oppgaven ber deg å redegjøre for og hva du blir bedt om å drøfte. Still deg også spørsmål om hvilke redegjørelser som implisitt ligger i drøftingsoppgaven, altså hvilke teorier og perspektiver du trenger å redegjøre for for å ha et grunnlag for å drøfte oppgaven. Noter dette ned i disposisjonen. Når du skriver disposisjonen får du også mulighet til å tenke over hvordan du bør vekte oppgaven i forhold til hva oppgaven etterspør og hvor mye tid du har. Står det for eksempel at du skal gi en kort redegjørelse for noe innledningsvis, er det viktig at du ikke skriver deg bort her slik at du får dårlig tid til å besvare resten av oppgaven! Tidligere gitte eksamensoppgaver finner du link til på emnesiden til UVEXFAC. Å sammenligne utkast til tidligere gitte eksamensoppgaver kan være en fin øvelse å gjøre sammen med medstudenter.

3.2. Generelt om oppbyggingen av en akademisk tekst

Selve eksamen ved UVEXFAC vil som alt nevnt bestå av en fire timers skriftlig oppgave som skal besvares uten bøker eller andre hjelpemidler, en såkalt «skoleeksamen». Oppgaven vil be deg om å redegjøre for og drøfte visse temaer eller teorier fra pensum. Du etterspørres med andre ord en **faglig besvarelse** (se kap 1 i denne studentguiden). Akademiske tekster er imidlertid ikke bare kjennetegnet av redegjørelse og drøfting. Det er også et par andre kjennetegn du bør merke deg. Det første av disse har vi alt vært innom tidligere i denne studentguiden, nemlig at det er strenge krav til **kildehenvisninger** (se kap 2.2 i denne guiden). Merk imidlertid at kravet om notering av referanser av naturlige årsaker vil være mindre strengt når du ikke har bøkene foran deg som når du har det (som du jo har ved skrivingen av det obligatoriske arbeidskravet). Med det menes at om du ikke husker *nøyaktig* årstall for en gitt utgivelse når du sitter der på eksamen uten litteraturen for hånd, er derfor ikke krise. Men når det er sagt er det fortsatt viktig at du har med referanser når du skriver eksamen! At du for eksempel har såpass oversikt at du vet hvilken forfatter du redegjør for, hvordan forfatteren staver navnet sitt og sånn omtrentlig årstall for utgivelsen av teksten du redegjør for bør man fortsatt kunne forvente av deg.

Videre er nok et viktig kjennetegn på en akademisk tekst at den gjerne er bygget opp etter en bestemt form eller struktur som gir mening i forhold til problemstillingen som skal besvares. Dette kaller vi gjerne for en **faglig logisk oppbygging**. Grovt skissert innebærer dette at teksten din bør bestå av tre deler: en innledning, en hoveddel og en avslutning. Videre er det viktig at du husker på at du ordlegger deg på en slik måte at den som leser teksten din faktisk blir *guidet* gjennom teksten ved hele tiden å få poengtert hvordan det du skriver har relevans for oppgavens problemstilling. Du skal med andre ord vise at det er en **rød tråd** i teksten din, fra begynnelse til slutt. Nedenfor følger en generell beskrivelse av kjennetegn og oppbygging av en akademisk tekst. Her finner du også en mer utfyllende beskrivelse av hver av de tre delene, innledning, hoveddel og avslutning. Denne grovstrukturen er det lurt å følge også når du skriver din eksamensbesvarelse på UVEXFAC.

3.2.1. Innledning

Innledningen starter oppgaven din. Her forteller du leseren hva du skal gjøre. Du skriver hvordan du tolker oppdraget ditt (altså hva du mener oppgaven ber deg gjøre) og hvordan du vil løse oppdraget (altså hvordan du har tenkt å bygge opp oppgaven). Det finnes flere måter å tolke en oppgave på, du skal kunne begrunne hvorfor din tilnærming er en god og rimelig tolkning av oppgaven. Ofte kan det også være nødvendig å avgrense oppgaven. Det vil si at du innledningsvis også kort sier noe om hva du *ikke* kommer til å gjøre - selv om dette *kunne* vært relevant for å besvare oppgavens problemstilling. I avgrensningen angir du altså hvilke teorier og begreper du *vil* benytte i oppgaven (NB! Du skal ikke lage din egen definisjon!). En innledning trenger dessuten ikke hete «innledning», men den kan godt gjøre det. I hvert fall bør den være tydelig avgrenset fra resten av oppgaven.

Innledningen bør inneholde:

- ✓ Oppgavetolkning
- ✓ Evt. en kort avgrensning
- ✓ En kort oppsummering av hvordan du tenker å bygge opp oppgaven din, og i hvilken rekkefølge de ulike elementene vil bli presentert

3.2.2. Hoveddel

I hoveddelen besvares oppgaven. Denne delen bør innledes med en **tematisk overskrift** som forteller leseren hva som er innholdet i det som nå kommer (NB! ikke kall denne delen «hoveddel»!). Hoveddelen kan igjen gjerne deles i flere tematiske underoverskrifter, men ikke for mange. For mange underoverskrifter vil gjøre teksten unødvendig oppstykket. Tidlig i hoveddelen bør sentrale **begrep defineres** - med mindre du alt har gjort dette i innledningen - slik at vi vet hvilken forståelse av begrepene du vil forholde deg til i oppgaven. Begrepsdefineringer kan gjøres i innledningen, i starten av hoveddelen eller de kan foretas utover i teksten når begrepene brukes første gang. I alle tilfeller, husk referanse!

Resten av hoveddelen består av redegjørelse og drøfting. En måte å strukturere disse to elementene på er at du starter med å presentere en egen redegjørelsesdel hvor du redegjør for alle aktuelle perspektiver du vil ta for deg i oppgaven, før du etterpå drøfter det du har redegjort for i en egen drøftingsdel. Hvis du er fersk i det akademiske håndverket, som det å skrive akademiske tekster jo er, kan dette være en fin måte å starte på. Det er allikevel bra å være klar over at redegjørelse og drøfting ikke trenger å deles i to slike atskilte deler. Særlig i korte oppgaver kan en slik todeling lett føre til unødvendige repetisjoner. En annen og kanskje mer vanlig fremgangsmåte er å ta i bruk «fletteteknikk». Fletteteknikk innebærer at redegjørelsene presenteres løpende i forkant av en drøfting eller sammenligning. Med en gang du har redegjort for to perspektiver, vil du jo faktisk både kunne sammenligne dem med hverandre, og du vil kunne se dem i lys av problemstillingen! Etter å ha sett på de to første perspektivene vil du kunne hente inn et tredje perspektiv og redegjøre for dette, for deretter og bringe også dette tredje perspektivet inn i sammenligningen av de to, samt vurdere hvordan dette tredje perspektivet til forskjell fra de to andre kanskje vil gi en tredje

tilnærming til problemstillingen. En slik «fletteteknisk» fremgangsmåten er nok litt mer krevende enn den først nevnte, men kan kanskje være noe å strekke seg etter – enten nå – eller ved en senere anledning?

Uansett hvordan du velger å presentere henholdsvis redegjørelsen og drøftingen, husk at begge deler må med! De faglige redegjørelsene er viktige fordi du her viser både forståelse for pensum og at du mestrer referansenoteringen. Dessuten vil gjennomarbeidede redegjørelser trolig gi mye bedre drøftinger. En besvarelse *kun* bestående av redegjørelse vil være tilfredsstillende når du skriver sammendrag, men det vil ikke være en tilfredsstillende besvarelse eksamen ved UVEXFAC. Det er først gjennom å drøfte at du virkelig viser din faglige forståelse ved at du da viser at du kan bruke fagstoffet selvstendig. Besvarelsen din vil heller ikke være tilfredsstillende dersom du setter i gang å drøfte uten først å ha redegjort for aktuelt fagstoff. Selv om du sikkert har mye erfaring med pedagogiske situasjoner fra egen skolegang, pass på så du ikke faller for fristelsen til å drøfte gitt problemstilling uten å vise faglig forankring. At du viser faglig forankring er som kjent forutsetningen for at besvarelsen din vil være en *faglig* besvarelse (mer om dette, se kap 1 i denne studentguiden).

Fire timer, som eksamen jo er, er ikke lang tid. Pass derfor på å disponere stoffet. Ikke redegjør for annet enn det som faktisk er relevant for besvarelsen! Når du drøfter forventes det at du kan sette ulike faglige oppfatninger eller teorier opp mot hverandre. Starter du med en redegjørelsesdel henter du nå fram igjen begrepene, teoriene eller argumenter du redegjorde for først og sammenlikner disse og ser dem i lys av problemstillingen for oppgaven. Bruker du «fletteteknikk» kan du starte drøftingen med en gang du har redegjort for mer enn ett perspektiv. I begge tilfeller, er det viktig å huske på: Redegjør og for og drøft det oppgaven ber deg drøfte! Jobb godt med oppgavetolkningen (som du jo presenterer i innledningen) før du setter i gang, og hold deg til denne hele veien. Det er først og fremst din evne til faktisk å besvare oppgaven som gis som vurderes!

Merk også at du ofte ikke trenger å konkludere sterkt etter drøftingen er avsluttet. Ofte er en balansert drøfting der kompleksiteten i problemstillingen blir belyst, en vel så god faglig besvarelse.

Hoveddelen bør inneholde:

- ✓ En ryddig og tydelig struktur som gir mening i forhold til å besvare problemstillingen
- ✓ En tydelig rød tråd som leseren kan følge gjennom hele teksten
- ✓ Begrepsdefineringer og redegjørelse for aktuelle perspektiver/teorier fra pensum (husk referanser!)
- ✓ Drøfting av sentrale problemstillinger i forhold til oppgaveteksten og din innledning

Pass på:

- Å være balansert og reflektert i forhold til de ulike perspektivene når du trekker konklusjoner (ikke trekk for bastante konklusjoner)
- At du har med referanser!

3.2.3. Avslutning

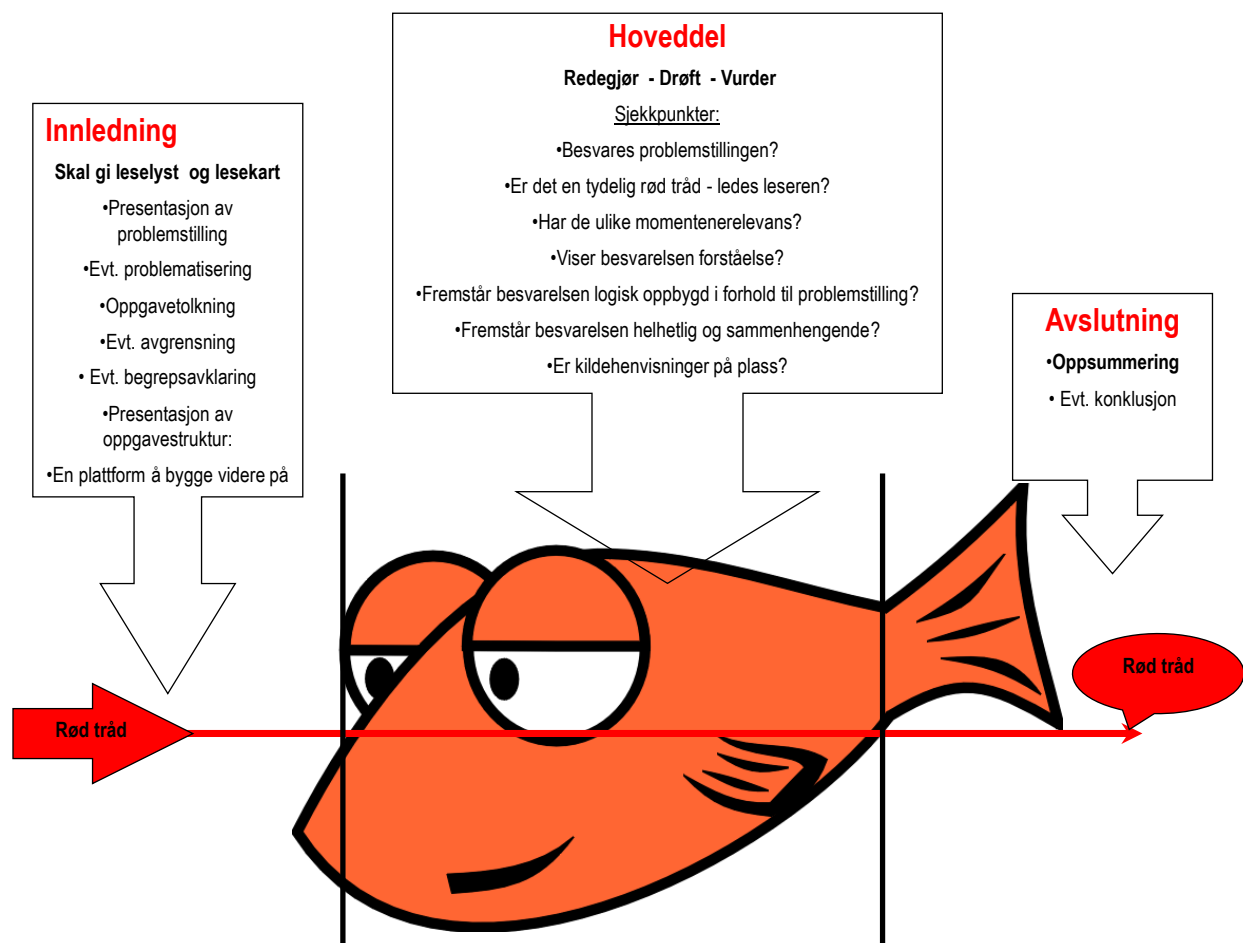
I avslutningen gir du en kort sammenfatning av hva du har gjort, av argumentene og poengene som er kommet frem i drøftingen, og hva drøftingen viste. Avslutningen skal være kort og oppsummerende og trenger heller ikke være sterkt konkluderende med mindre oppgaven du har fått etterspør dette. NB! Ikke bring inn nye perspektiver i avslutningen! Avslutningen skal kun være en sammenfatning av det du har presentert tidligere (dermed trenger du heller ikke referanser i denne delen av teksten). Unngå også å fortelle leseren dine personlige beretninger om hva du har lært eller hvor interessant det eventuelt har vært å jobbe med denne oppgaven.

Avslutningen bør inneholde:

- ✓ Oppsummering
- ✓ evt. konklusjon av hovedpoengene

Pass på:

- Sjekk at avslutningen og innledningen henger sammen

4. Tips for videre lesing

Dysthe, O., et al. (2010). Skrive for å lære: skriving i høyere utdanning. Oslo, Abstrakt.